

Sosnowiec, dnia 12 września 2016 r.

**Synteza recenzji opracowanych przez Ekspertów
dokonujących oceny JST w VI edycji Ogólnopolskiego
Programu Certyfikacji Gmin, Powiatów
i Samorządnych Województw
„Samorządowy Lider Edukacji” (2016)**

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie ostrowskim. Funkcję Burmistrza Gminy pełni Bożena Budzik.

Niniejszy dokument został przygotowany w oparciu o wnioski z postępowania ewaluacyjnego przeprowadzonego w VI edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” i zawiera szczegółowe uzasadnienie decyzji Komisji Certyfikacyjnej. Dokument ten potwierdza, że w opinii recenzentów zasiadających w komisji certyfikacyjnej Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce spełniają większość z następujących kryteriów oceny:

- 1) w sposób szczególny dba o rozwój szkolnictwa na swoim terenie;
- 2) uznaje, że rozwój szkolnictwa, edukacji i nauki to świadectwo nowoczesności i wysokich ambicji jednostki samorządu terytorialnego i przekonanie to stara się wcielać w życie;
- 3) wyróżnia się pod względem inwestycji w oświatę i jej infrastrukturę;
- 4) w sposób szczególny wspiera rozwój kultury lokalnej, a w szczególności wspiera twórczość kulturalną dzieci i młodzieży;
- 5) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych o szczególnych, znaczących osiągnięciach dydaktycznych, organizatorskich, kulturalnych lub sportowych;
- 6) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych realizujących oryginalne i interesujące programy kształcenia;
- 7) wspiera innowacje edukacyjne;
- 8) realizuje samodzielnie lub we współpracy z partnerami społecznymi ciekawe projekty edukacyjne, naukowe lub kulturalne adresowane do młodzieży, studentów, nauczycieli itp.;
- 9) posiada szczególne osiągnięcia w zakresie wspierania rozwoju naukowego, sportowego i kulturalnego młodzieży;
- 10) propaguje „dobre praktyki” w dziedzinie nauki, edukacji, zarządzania oświatą i kultury.

Zgodnie z par. 17-18 Regulaminu Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” oceny Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce dokonano na podstawie:

- 1) analizy danych zawartych w raporcie samooceny wypełnionym

- przez JST i załączonym do dokumentów aplikacyjnych;
- 2) analizy sprawozdań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej odnoszących się do wyników nauczania w szkołach, dla których Gmina jest organem prowadzącym;
  - 3) dokumentów strategicznych JST i innych opracowań odnoszących się do polityki oświatowej samorządu oraz stosowanych przez JST modeli i metod zarządzania publicznego;
  - 4) analizy aktów prawa miejscowego oraz aktów prawa wewnętrznego, w tym statutów i regulaminów jednostek organizacyjnych realizujących zadania oświatowe;
  - 5) analizy sprawozdań z realizacji zadań oświatowych;
  - 6) analizy informacji pozyskanych w toku certyfikacji z instytucji nadzoru i kontroli;
  - 7) analizy danych statystycznych odnoszących się m.in. do sytuacji demograficznej JST i sytuacji na lokalnym / regionalnym rynku pracy;
  - 8) analizy informacji pozyskanych od środowisk lokalnych, w tym interesariuszy zewnętrznych szkół i placówek oświatowych;
  - 9) analizy przekazów medialnych;
  - 10) analizy innych informacji publicznych na temat działań Gminy w sferze oświatowej.

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce, w opinii Komisji, spełnia wszystkie wymagane regulaminem kryteria warunkujące przyznanie certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji”. Analizując całościowo oraz fragmentarycznie kategorie usług publicznych oferowanych przez JST otoczeniu wewnętrznemu i zewnętrznemu, szczególnie wnikliwie Recenzenci ocenili politykę oświatową Gminy, biorąc pod uwagę m.in.

dostęp do usług oświatowych i edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, kreowanie i trafność kierunków rozwoju gminnej oświaty w zakresie planowania oraz kształtowania standardów w tym obszarze, sposoby, mechanizmy, kanały komunikowania z interesariuszami, przykłady wdrażania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w organizacji samorządowej, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania w oświacie, metody podnoszenia jakości oferowanych usług w sferze edukacyjnej. W toku oceny stwierdzono, że polityka oświatowa odgrywa w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce rolę kluczową i jest jednym z fundamentów w całościowym systemie zarządzania publicznego certyfikowaną jednostką. Gmina podejmuje holistyczne działania publiczne w oparciu o najlepsze przykłady zarządzania strategicznego jednostką samorządu terytorialnego, poprzez m.in. ciągłe doskonalenie procedur działania, modyfikowanie struktur organizacyjnych i doskonalenie jakości pod kątem coraz wyższej użyteczności publicznej. Wdrażany w JST model polityki oświatowej cechuje się spójnością, progresywnością, koherencją wewnętrzną i jest zgodny z najwyższymi standardami zarządzania publicznego. Należy z całą mocą stwierdzić, iż w Gminie wykreowano efektywny, dostosowany do potrzeb i uwarunkowań lokalnych system oświatowy, który cechuje m.in. szeroka, zdywersyfikowana oferta kształcenia, liczne, autorskie i innowacyjne rozwiązania w zakresie zapewniania wysokiej jakości nauczania, nowoczesna baza materialna i rozwinięty kapitał intelektualny w ramach zasobów kadrowych szkół i placówek.

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce za najważniejsze osiągnięcie edukacyjne w dziedzinie polityki oświatowej w okresie ostatnich 12 miesięcy słusznie uważa wdrożenie innowacyjnego autorskiego programu nauczania dla edukacji wczesnoszkolnej z językiem angielskim „Myślę, działam – idę w świat”. Program został opracowany w ramach projektu

„Nowy program - Nowe Szanse” przez zespół trzynastu nauczycieli (w latach 2014-2015). Jest to program nauczania wraz z obudową dydaktyczną w postaci 270 scenariuszy i 500 gier multimedialnych - pierwszy innowacyjny program edukacyjny angażujący kilka placówek oświatowych z terenu gminy. Projekt został wyróżniony jako dobra praktyka na stronie ORE w Warszawie. W roku 2015 Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce otrzymała ponadto tytuł „HIT 2014 za pozyskiwanie inwestorów oraz realizację inwestycji w zakresie infrastruktury oświatowej”. Tytuł ten został nadany przez Starostów Województwa Wielkopolskiego. Program edukacyjny będący innowacją w skali lokalnej, regionalnej i ogólnokrajowej gmina traktuje priorytetowo. Jego celem jest stworzenie odpowiednich warunków dla najmłodszej grupy uczniów rozpoczynających edukację wczesnoszkolną w wieku 6 lat.

Równie istotne dla realizowanej w Gminie polityki oświatowej jest zapewnienie wszystkim 3, 4, 5 i 6-latkom miejsc wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych. W ramach opieki nad dziećmi do lat 3 w grudniu 2015 roku oddano do użytku pierwszy w gminie „Żłobek Gminny”, w którym sprawuje się opiekę nad 30 maluchami. Docelowo samorząd planuje zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3 poprzez zwiększenie liczby przyjmowanych maluchów do żłobka oraz dostosowanie liczby miejsc w przedszkolach i szkołach do potrzeb demograficznych. Kolejnym priorytetem jest zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do zajęć pozalekcyjnych, w tym bezpłatnej nauki pływania dla 450 uczniów z terenu 7 szkół z Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. Wyrównywaniu szans edukacyjnych służy realizacja 8 projektów edukacyjnych dofinansowanych ze środków EFS.

Ważnym elementem w przyjętej strategii działania jest posiadanie wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej oraz zapewnienie przez

gminę środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli i stworzenie im możliwości wymiany doświadczeń we wszystkich placówkach w obrębie zespołów przedmiotowych. Podnoszeniu kwalifikacji kadry pedagogicznej ma także służyć wymiana międzynarodowa ze szkołami w Niemczech, prowadzenie lekcji koleżeńskich i zajęć otwartych. Realizacja programów edukacyjnych nastawionych na rozwijanie kompetencji kluczowych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych jest nadrzędną zasadą procesu nauczania w gminie. W poprzedniej perspektywie finansowej Unii Europejskiej Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce zrealizowała 8 projektów edukacyjnych na łączną kwotę ponad 3 mln zł. Działaniami wynikającymi z projektów zostały objęte wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce oraz jedno przedszkole. Podjęte przez gminę innowacyjne metody nauczania, zbliżając się do modelu wzorcowego, przynajmniej w odniesieniu do kluczowych kryteriów certyfikacyjnych, takich jak jakość kształcenia, spełniają kryteria certyfikacyjne określone w regulaminie Programu „Samorządowy Lider Edukacji”, co recenzenci oceniają bardzo wysoko.

Kształtując ofertę edukacyjną gminy, władze samorządowe dokładają starań, aby obejmowała ona szerokie spektrum zajęć. Samorząd systematycznie przeznacza odpowiednie środki finansowe na realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych według zgłaszanego przez dyrektorów placówek zapotrzebowania. Każda z placówek ma możliwość pracy według własnej autorskiej koncepcji. Nauczyciele systematycznie zgłaszają swoje innowacje pedagogiczne, które po akceptacji kuratorium są na bieżąco wdrażane w placówkach. Należą do tych działań programy prozdrowotne i propagujące aktywny styl życia. Przy szkołach prowadzone są uczniowskie kluby sportowe. Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce na bieżąco poszerza ofertę boisk wielofunkcyjnych, które dostępne są dla wszystkich mieszkańców nieodpłatnie. W ramach

modernizacji budynków szkół budowane są nowoczesne sale gimnastyczne (obecnie trwa budowa centrum sportowego, do którego dostęp będą miały wszystkie szkoły z terenu gminy). W ramach działań prozdrowotnych i programu „Umiem pływać” od 4 lat są organizowane bezpłatne wyjazdy na basen umożliwiające naukę pływania wszystkich uczniów szkół podstawowych z terenu gminy. Samorząd dofinansowuje też inicjatywy zgłaszane przez szkoły i stowarzyszenia np.: biegi przełajowe, wyścigi kolarskie, gminny dzień przedszkolaka na sportowo.

Wypracowany w gminie model uspołecznienia procesów decyzyjnych w sferze oświatowej oraz upowszechnienia mechanizmów zarządzania partycypacyjnego w edukacji może stanowić wzór do naśladowania dla innych JST. Samorząd na bieżąco diagnozuje potrzeby edukacyjne środowiska lokalnego (ankiety), a otrzymane wyniki wykorzystuje do sporządzania corocznie Raportu o stanie oświaty w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce, jak również korygowania kierunków działań edukacyjnych, zgodnie z potrzebami interesariuszy lokalnych. Na podstawie wyników badań JST co roku przeznacza odpowiednie środki na modernizację i rozbudowę placówek oświatowych, aby zapewnić uczniom odpowiednie warunki nauki. W roku 2015 przeprowadzono kapitalny remont wraz z rozbudową o salę gimnastyczną Szkoły Podstawowej w Skalmierzycach. Dodatkowo w ramach inwestycji wykonano nowe boisko trawiaste do gry w piłkę nożną oraz boisko o nawierzchni tartanowej do gry w koszykówkę i siatkówkę. W ramach inwestycji kompleksowo zmodernizowano sale komputerowe. W tym samym roku oddano do użytku nowoczesne boisko wielofunkcyjne o nawierzchni tartanowej przy Zespole Szkół w Ociążu na, którym można rozgrywać mecze w 4 dyscyplinach. W chwili obecnej trwają prace przy modernizacji boiska przy Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach w zakresie zmiany nawierzchni z asfaltowej na

nawierzchnię tartanową. W minionym roku uruchomiono nowoczesną kuchnię przy Gimnazjum im. Polskich Noblistów, która zaopatruje placówki z terenu gminy i miasta Nowe Skalmierzyce w smaczne i ciepłe obiady. Podejmowane przedsięwzięcia inwestycyjne sprawiły, że każda z pracowni w szkołach wyposażona jest w odpowiedni sprzęt multimedialny typu tablice interaktywne i inne pomoce dydaktyczne. Ponadto w szkołach zapewniona jest pomoc logopedyczna i psychologiczna dla uczniów, natomiast przedszkola z terenu gminy zapewniają wyrównywanie szans dzieciom z niepełnosprawnościami.

Samorząd podejmuje interesujące i efektywne działania również w dziedzinie wzmocnienia obywatelskiego i europejskiego wymiaru edukacji. Przykładem jest Szkoła Podstawowa w Gostyczynie, która uczestnicząc w projekcie „Rainbow kids” w ramach programu COMENIUS, wzięła udział w wymianie międzynarodowej ze szkołami w Hiszpanii, Turcji oraz Estonii. Stałym elementem jest organizowanie od 2000 roku wymiany międzynarodowej Zespołu Szkół w Ociążu ze Szkołą Podstawową w Berlinie oraz gimnazjum w Spremberku.

Powyższe argumenty świadczą o tym, że władze samorządowe gminy realizują spójną i wyrazistą politykę edukacyjną, której filarem jest troska o zapewnienie dzieciom i młodzieży najwyższej jakości kształcenia, z uwzględnieniem praktycznych aspektów edukacji oraz tworzenia warunków wszechstronnego rozwoju jednostki. Dbają również o poziom bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, współpracując z lokalną policją, MGOPS i prokuraturą, realizując akcje typu „Dzień bez przemocy” czy „Tydzień bezpiecznego Internetu”. Każda placówka posiada monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, jak również zabezpieczenia w postaci kontrolingu wejść dla osób z zewnątrz. Ponadto poczucie bezpieczeństwa monitorowane jest wśród uczniów i rodziców za pomocą systematycznie przeprowadzanych ankiet.

Samorząd zapewnia również uczniom ze szkół i placówek oświatowych udział w lokalnym życiu publicznym. Dbą o stwarzanie możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży w uroczystościach organizowanych przez Gminę i Miasto Nowe Skalmierzyce, dofinansowuje działalność stowarzyszeń organizujących przedsięwzięcia dla najmłodszych z terenu gminy, podejmuje inicjatywy w dziedzinie edukacji lokalno-regionalnej oraz edukacji historycznej i patriotycznej uczniów. Między innymi żywą lekcję historii dla najmłodszych mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce stanowi skwer, niegdyś granica prusko-rosyjska, która podczas zaborów dzieliła Polaków mieszkających po obu jej stronach. Dawniej zaniedbany fragment miasta, zlokalizowany przy wjeździe do Kalisza i w sąsiedztwie osiedli wielorodzinnych, dzięki prowadzonej inwestycji zamieniono w atrakcję turystyczną. Ponadto przy pracowni historycznej w Gimnazjum w Nowych Skalmierzycach utworzono lokalną Izbę Tradycji, świadcząca o przeszłości miejscowości i gminy.

Aby lepiej spełniać aspiracje młodych ludzi, w centrum zainteresowania władz samorządowych znalazło się utworzenie w przyszłości Centrum Rozwoju Kreatywności (Mały Kopernik) oraz wprowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zdolności dzieci i młodzieży w zakresie muzyki, plastyki, tańca i sportu.

Realizowane projekty i podejmowane przedsięwzięcia edukacyjne pozytywnie wyróżniają Gminę i Miasto Nowe Skalmierzyce na tle innych gmin o porównywalnej wielkości i potencjale. Gminna oświata jest rozwijana z wizją – w sposób, który przyniesie trwałe i długookresowe rezultaty. Ewaluowaną jednostkę cechuje nowoczesny model i styl zarządzania pozwalający efektywnie pomnażać zasoby niematerialne Gminy, integrować je i rozdzielać na atrybuty, tworząc połączoną

hierarchię strategiczną, na szczycie której znajdują się kwestie rozwoju infrastruktury społecznej, w tym zwłaszcza edukacji. Wobec powyższego Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce w pełni zasługuje na otrzymanie certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji” w szóstej edycji Programu.

Dokument, na podstawie recenzji przygotowanych przez Członków Komisji Certyfikacyjnej, sporządził mgr Przemysław Ruta, Sekretarz Programu „Samorządowy Lider Edukacji”. Niniejszy materiał opracowano w celu wykorzystania go w komunikacji marketingowej jednostki samorządu terytorialnego, w związku z przyznaniem Certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji”. Materiał może być publikowany m.in. w celu promocji JST, jak również szkół i placówek oświatowych, dla których JST jest organem prowadzącym. Materiał może być również wykorzystywany we wszystkich działaniach JST ukierunkowanych na podnoszenie jakości lokalnej polityki edukacyjnej jako opis „dobrych praktyk” i rekomendacji sformułowanych przez członków Komisji Certyfikacyjnej.